

בחיוג ישיר

בשורה חדשה לבעלי בתי-הקולנוע. שאינה עשויה להביא להם הרבה נחת: אם לא די בכל הצרות שהיו להם עד עתה עם הטלוויזיה, עם הבריגונות, ועם המיסים, הנה בא עכשיו שיכלול גוסף שירחיק צופים מאולמותיהם.

החידוש שהונהג לאחרונה בכמה מלונות באמריקה הוא פשוט. האורח העייף, ש- הגיע למלון, לובש פיג'אמה ונעלי בית ואין לו חשק לצאת מן החדר. הוא מרים את שפופרת הטלפון, מחייג מיספר ומיד מופיע על מסך הטלוויזיה סרט לפי בחי- רתו. מתוך מבחר שכרגע, מורכב מ-10 סרטים. וכדי שלא תחשבו כי המדובר בעתיקות שערכם מפוקפק, הרי שבין ה- סרטים המוצעים בימים אלה בחיוב הישיר, נמצאים גם שדה תעופה, ג'ג, מיסטי ורוי- לובו.

אילו היה הדבר קורה בישראל, ודאי היתה פורצת שביתת בתי-הקולנוע למחרת היום.

קולנוע

כמיטרד ציבורי

אורח ניו-ארקלינס בשם לורנצו בורני- שטיין הגיש תביעה משפטית נגד צוות ההסרטה של הסרט 'ירח הדבש הרצחני' ודרש שיחייבו את הצוות להסתלק מן הרחוב בו יש למר בורנשטיין חנות ל- חפצי אמנות, ומעליה הוא מתגורר.

לא בלבד שהם עובדים בשעות בלתי- אנושיות ומטרידים את מנוחתו, מעירים את הרחוב בורקורים באמצע הלילה, צוע- קים בקול רם, מפריעים לתנועה ובכך- מורידים את מספר הלקוחות הבאים ל- חנות, אלא שחוצפתם עברה כבר כל גבול! "מלונן האורח.

יום אחד, כאשר ישב מר בורנשטיין בניחותא על מירפסתו ונהנה מן החיים, בא מנהל הצילומים של אותו הסרט ודרש ממנו להסתלק מן המירפסת, מאחר והם עומדים לצלם, ודמות של אדם יושב על מירפסת מפריעה למה שכתוב בתסריט. זה מה ששבר את גב הגמל, ועתה מתבקש בית-המשפט לשלם לחוצפנים כגומולם.

תדרוך

תל-אביב

*** הפנדק (חן זאלנבי, ארצות- הברית): פרנסים פורד קופולה הפתיע את העולם במה שעלו להיות רבי-המכר של כל הזמנים, כשאימץ את רבי-המכר הסיפורתי (מרוי פוצו) בצורה המוצלחת ביותר שאפשר להעלות על הדעת. מארלון ברנדו בתפקיד הדון ואל פאצי'נו בתפקיד קיד הדון היורש, משכנעים כי אכן אנשי המאפייה הם אנשים סימפטיים, רציניים ובעלי אישיות מושלמת. לכן, הסרט מיק- צועי אבל מסוכן.

*** יום א' הארוז (ססודיו, אנגליה): הבמאי ג'ון שלוינגר מגיש אחד התיאורים הרגשים והמרגשים ביותר שידע הקולנוע, בכדידותם של אנשים אשר בי- חפשמ אחרי שלימות נאלצים להסתפק ב- טירורים ואפילו בסקן כלום. מישחק נפלא של גלנדה ג'קסון ופיטר פינץ.

*** מה נישמע דיק? (פאר, אר- צות-הברית): הבמאי הצעיר פיטר בוגדא- נוביץ' מראה את בקיאותו בכל תכסיטי הקולנוע ובכדיחות הישנות והטובות, מצ- ליח להצחקי שוב ושוב, ועוד איך!

ירושלים

*** דקאמרון (הבירה, איטליה): מה יש עוד להוסיף, אחד מהסרטים ה- מצויינים של השנה.

חיפה

*** הגן של פינצ'י קונטיני (ירון, איטליה): עיבוד רגשני לסיפור של באסאני על פלישת השואה הנאצית ל- אצולה היהודית באיטליה.

הנוקורות

של פליני

הליצנים (תכלת, תל-אביב, אי- טליה) - פדריקו פליני היה מאו- הב מאו ומתמיד בקירקס ובל- צניו. ג'לטומינה מ"לה סטראדה", או סצינת הסיום מתוך "שמונה וחצי" אינו אלא שתיים מן העדויות הבולטות לכך. לכן, טבעי ומובן שיעשה סרט המוקדש כולו לאמנות של ליצני הקירקס.

מסע זה של פליני אל מקורות השראתו הקירקסיים, מוגש בצורת סרט תעודי עם נימה אוטוביוגרפית. הוא מורכב מפגישות עם ליצנים מתקופת הזהר של הקירקס, עם מומחים המסבירים את גדולתם, עם זיכרונות מימים עברו, ועם ליצנים צעירים יותר המשחזרים את הצלחו- תיהם של הוותיקים. כל זאת, תוך כדי השתלבות של פליני בתוך הראיונות ובתוך ניהול הסרט, ותיזכורות תכו- פות לכך שהקהל עד בעצם לצילומי סרט.

גדולתו של פליני היא בכך שאפילו במיסגרת זו, של סרט תעודי, הוא מצליח לשמור על כל הכוונות האופיי- ניות. אהבת האדם קורנת מכל סצינה, פני הליצנים מצו- למים ברגישות הקרובה לפאתוס, נענועי העבר ופלאי אמנות שרבים טוענים כי עבר זמנה, מונצחים בחיבה. מבטו של הבמאי המתבונן כביכול בעצמו בשעת עבודה, מבודח כתמיד, ומעל לכל הסיגנון החזותי שלו העשיר, המדהים והמבריק לא פחות מאשר ב"סטיריקון".

אמנם אלה שהקירקס לא היווה חלק בלתי נפרד

פליני (במרכז): אהבת הליצן

מחויבות הילדות שלהם, ירגישו את עצמם זרים במיקצת בסרט זה, ואילו אחרים ירגו, ובצדק, על שלארץ הגיע דווקא ההעתק הדובר אנגלית של הסרט. אבל בסך-הכל, אין זה צריך למנוע מאיש שאוהב באמת קולנוע, את ההנאה מסרט זה.

רכילות

ואופנה

מרי, מלכת הסקוטים (גת, תל-אביב, אנגליה) - את ההתי- נגשות בין מרי, מלכת הסקוטים לאליוזבת, מלכת האנגלים, כפי שבאה לידי ביטוי בחצי השני של המאה ה-17 באנגליה, אפשר לתאר בכמה וכמה צורות. אפשר להדגיש בה את השכלתנות המתמודדת עם הרג- שנות, את הקאתוליות מול הכנסייה האנגליקאנית, או את הנשים הסגורות בתוך מוסכמות המכתיבות להם לא פעם התנהגות שאינה לרוחן.

ואפשר גם, כפי שעושה זאת הבמאי צ'ארלו ("אן של אלף הימים") ז'ארוט, להציג את הכל מנקודת המבט של רכילות מלכותית, עם דגש על בעיות של חדר מיטות, משטמות טכנות, עם קצת אינפורמציה אמיתית וקצת דמיונית (מרבית ההיסטוריונים מסכימים ששתי המלכות לא נפגשו מעולם זו עם זו, כאן הן נפגשות פעמיים). התו- צאה, במקרה כזה, הוא מחזה ראווה שהעיקר בו הוא האופנה המרשימה של שמלות החצר, הנופים המרהיבים של סקוטלנד, וכמה הברקות של שתי השחקניות הראשיות, ואנסה רגרייב בדמות מרי, וגלנדה ג'קסון כאליוזבת.

סידרה של שחקני אופי מוכשרים כטרבור הווארד (סיל, יועצה של אליוזבת), דניאל מאסי (מאהבה של אליוזבת, דאדלי), יאן הולם (ריצ'רד, שליח האפיפיור), נייג'ל דיבנפורט (בוטול, נאמנה של מרי) או תימותי דאלטון (בעל הרכובני והפחדן של מלכת הסקוטים), זוכים כל אחד לסצינה אחת או שתיים של הפגנת אישור- תם, אבל אינם זוכים להזדמנות רצינית כלשהי להעמיק בדמויותיהם. אפילו הדיאולוגים של ג'ון הייל, שהיו מצוה-

בעיות מיטה היסטוריות

צחים מאוד ב"אן", איבדו מברקם, כאשר עברו לידי בתם של הנרי ובולין, ובני תקופתה.

יתכן שהצילומים הנאים של קריסטופר צ'אליס והשמלות שתיכננה לסרט מרגרט פורסט יספקו את דרי- שת הצופות, ומאחר והן המחליטות בדרך-כלל לאיזה סרט הולכים, הרי שלפחות מבחינה מסחרית נראית מרי סטי- ארט פוטוגנית בחלט.

תעשיית

רובוטים

טירונים (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) - מי שהחליט לכתוב על מודעות הפירסומת של סרט זה, כי מדובר בקומדיה ניחן כנראה בחוש הומור מיוחד במינו. אחרת, קשה להבין מה בדיוק הצחק אותו בסיפור מחאה זה המתאר כיצד שובר הצבא האמריקאי את טירוניו ומנסה להפוך אותם למכוונות חסרות בינה. זהו מעשה בטירון ארוך שיער ונעים הליכות, אדריאן שמו, אשר מגיע לגיל גיוס, ומובל יחד עם כל שאר הטי- רונים לבסיס ההדרכה של חיל המאריונס. כאן מתלבש עליו, ועל כל חבריו, המימסד הצבאי המנסה לשלול ממנו את מכלול זכויותיו הפרטיים, לדכא את אישיותו ולהפוך אותו לרובוט ממושמע. אדריאן מקבל בהשלמה את המש- מעת החדשה, מותר ללא הגה על מחלפות השיער, צועד בסך עם כולם, מבצע כל מה שמוטל עליו, אבל על אי- שיותו אינו מסכים לוותר, ולהרוג את הזולת גם אינו מסכים. כאן באה כמובן ההתנגשות הגדולה בין הצבא, המור- כב בסרט זה מבהמות גסות נפש, או מסתם גירוינים חסרי בינה (פרט לסמל אחד שרוצה להבין, אבל אין איש מקשיב לבלו), לבין הפרט, וכפי שרואה זאת הסרט, אין לפרט כל סיכוי בהתמודדות מסוג זה. הפיתרון היחיד למי שאינו רוצה להיכנע, הוא התאבדות או בריחה.

חיילים במיסדר: סיפור בשחור-לבן

אילולא היתה גישתו של הסרט כליכך חדי-צדדית, ואילו ניסו לצייר את הטיפוסים בקצת יותר גוונים מאשר בלבן ובשחור, יכול היה להיות סרט אנטי-מיליטריסטי לא רע. אבל גם כך, יש בו אות ומופת לתקופה בה אנו חיים.